

V I L E I N K M E T O V E K R A V E
S E N T L O V R E N S K A B A J K A

V davnih časih so se po severnih pobočjih Pohorja še razprostirali sami pragozdovi. Redko naseljeni pohorski kmetje so bivali le ob vznožjih tega pogorja; po temnih in tihih gozdovih ter v nedostopnih pečinah pa so živele še žalik-žene, bele vile.

Nekaj časa so pohorske vile bivale tudi v divjih pečinah, ki so se dvigale nagrmadene iznad smrekovja in hojevja v Tavžičevem lesu v Lehnu. S kmetom Tavžičem so te planinske vile kot sosede bile zelo prijazne in dobre, saj je bil kmet Tavžič tudi zanje človek dobrega srca in rado-darnih rok.

Pomladi, poleti in jeseni so kmetove krave vsak opoldan izginile iz hleva, da nihče nikoli ni prav vedel kam. Le toliko so si mislili, da jih pokličejo k sebi lehenjske vile; tem pa se ni dobro zameriti, zato tudi nihče ni poskušal izvedeti kaj več, kam ravno opoldan izginejo kmetove krave. Ko so se pa zopet same vrstile, so imele vimena kar nabrekla od samega mleka. Kravarica in dekla mlekarkica sta namolzli vedno toliko mleka, da so bile polne vse vedrice in golide. Zato kmetici Tavžičevki ni nikoli manjkalo ne sladkega, ne kislega mleka v latvicah, ne sметane in ne sira, ne masla za zabelo za postne dni, ko se niti z žlico ni smela dotakniti svinjske masti.

Kravarice so se sicer menjavale, a krave so še vedno vse opoldneve neznanokam izginjale ter vedno imele dosti mleka.

Nekoč pa vzamejo za pastirja hudo radovednega fanta, ki se je vtaknil v vsako reč, kamor bi se mu ne bi bilo prav nič treba.

Ko je neko opoldne ostal sam v hlevu, so krave zopet nenadoma zginile; čez nekaj časa pa so se zopet prikazale vsaka na svojem prostoru.

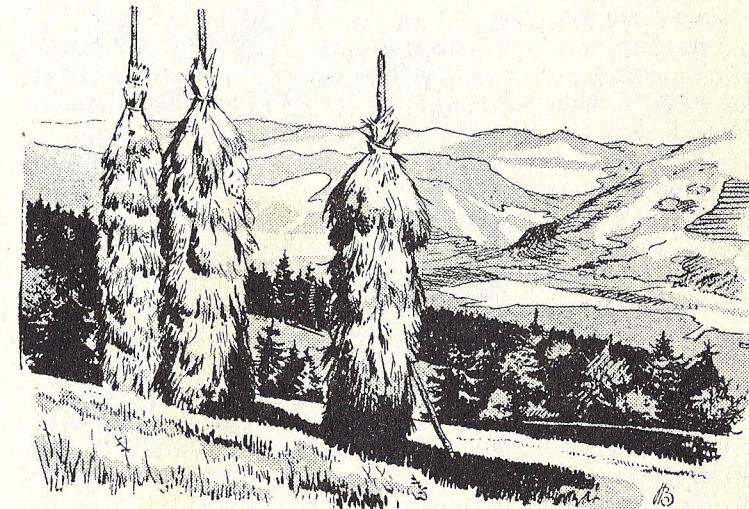
»Kam neki zginjajo?« ga je skrbelo, ko je nekaj opoldnevov zapored isto opazil. »Zvedeti moram, drugače ne bom zdrav!«

In odločil se je o tem povprašati kravarico.

»Ali ti veš, da naše krave vsako opoldne nekam zginjajo?« jo je prebrisano skušal pastir.

»Seveda vem. Kaj ne bi vedela!«

»Nu, pa kam, misliš, da gredo?«

»Ti si mi pravi norček! Kako naj bi pa jaz vedela, saj nisem krava!« se mu je smejala in molzla kmetove krave, ki so ji rađe privimljale obilo mleka.

»Da si le kravarica, to vem tudi sam! — A kam pa misliš, da gredo?«

»Natanko tega ne vem, a mislim, da gredo k vilam v naš les...« se je izgovarjala debela kravarica. »Toda to naj te nič ne skrbi in ne briga, drugače bo kravam mleko usahnilo!« ga je svarila.

»Če je tako, veš, da ne bom nič več radoveden!« se zlaže pastir, ki je po tihem že sklenil prav nasprotno: »Zvedeti moram, pa naj se zgodi, kar koli hoče!«

In res, drugega dne opoldan se obesi kravi za rep; ko odidejo iz hleva, ga krava vleče s seboj. Pastir se je trdno drži za rep in nič ne pomaga kravi njenem brcanju in bezganju; radovedni pastir je vendarle obvisel. Tedaj je videl, da so kmetove krave krenile naravnost k pečinam sredi goščev v Tavžičev les, kjer so prebivale bele planinske vile.

Pri pečinah so šle kar same od sebe k prelepim jaslim, ki so bile iz samega zlata; v jaslih pa je bila zanje pravljena sama bela pšeničica. Krave so se lepo vstopile k jaslim in začele žreti.

Tedaj so prišle prelepe zlatolaske, bele vile s srebrnimi goldidami v rokah, ter pričele molsti. Ko pa je prišla vila tudi do tiste krave, ki se ji je bil radovedni pastir obesil za rep, je užaljena jezno zaklicala:

»Tale pastir se nam je prikradel v naš skriti hlev! Treba bo hlev prestaviti drugam in poiskati drugih krav!«

Pri priči so vse odšle v pečine, krave pa naravnost domov, za njimi pa radovedni pastir.

Ko je prišla debela kravarica molzt krave, je prvič, odkar je služila pri Tavžičevih, namolzla več kot polovico manj mleka kot druge krati. Temu se je silno začudila:

»Kaj neki se je danes našim kravam pripetilo, da nimajo skoraj nič več mleka?«

»Kaj neki?! — Naše vile v pečinah so jih že pomolzle, zato ni mleka!« si je mislil prebrisani pastir in to tudi nepremišljeno, samo da bi se postavil, povedal kravarici.

»Kako pa ti to veš?« ga povpraša dekla.

»Saj sem sam videl, ko...« šele zdaj se je mimogrede zalotil, a bilo je že prepozno.

Kravarica ga je že pretepla, med pretepanjem pa je razlila še ono betvo mleka, kar ga je pri tej molži namolzla.

»Ali ti nisem rekla, da nikar ne stikaj za tem? Kaj? No, ti seme radovedno!«

Dekla ga je nabunkala, kmetica Tavžička pa ga je pri priči spodila iz službe. Toda vse to ni nič več pomagalo, zakaj krave so odslej ostajale vse opoldneve lepo doma v hlevu in imele zelo malo mleka, kakor ga imajo še danes malo vse pohorske krave.

Planinske vile pa so užaljene zginile.